

บทที่ 13

พื้นที่วัฒนธรรมดนตรีอำเภอแม่वंก

13.1 พื้นที่ทางกายภาพอำเภอแม่वंก

เมื่อปี พ.ศ. 2532 นายศิริพงษ์ จันทรชุ่ม ดำรงตำแหน่งนายอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ พิจารณาเห็นว่าอำเภอลาดยาว มีประชากรมากพื้นที่กว้างขวาง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อราชการ จึงได้รายงานขอแยกตำบลแม่वंก, แม่เลย์, วังชัน, เขาชนกัน, ปางสวรรค์, ชุมตาบง, แม่เป็น, ออกจากอำเภอลาดยาวจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอชื่อ กิ่งอำเภอแม่वंก ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2535 และต่อมาตำบลแม่เป็นได้ขอแยกไปจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอชื่อ กิ่งอำเภอแม่เป็น เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2539 และตำบลปางสวรรค์, ชุมตาบง ได้ขอแยกตั้งเป็นกิ่งอำเภอชื่อ กิ่งอำเภอชุมตาบง เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2540 กิ่งอำเภอแม่वंกได้รับการยกฐานะเป็น อำเภอแม่वंก ตามพระราชกฤษฎีกาประกาศตั้งอำเภอแม่वंก เล่ม 114 ตอนที่ 50 วันที่ 26 กันยายน 2540 พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอแม่वंกอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแม่वंก แม่เป็น เป็นที่ราบสูงและภูเขาลาดเอียงไปทางอำเภอลาดยาว มีศูนย์ราชการตั้งอยู่ที่บ้านเขาแม่กระทุ่มหมู่ที่ 9 ต.แม่वंก

สภาพภูมิศาสตร์

ที่ตั้งปัจจุบัน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดนครสวรรค์ ที่ว่าการอำเภอแม่वंก ตั้งอยู่ที่ตำบลแม่वंก มีถนนตัดผ่านหน้าที่ว่าการอำเภอ ระยะทางรถยนต์ห่างจากจังหวัดนครสวรรค์ ประมาณ 94 กิโลเมตร

พื้นที่ อำเภอแม่वंก มีเนื้อที่ประมาณ 1,286.56 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต อำเภอแม่वंก มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอปางศิลาทอง และอำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

ทิศใต้ ติดต่อกับกิ่งอำเภอชุมตาบง และอำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นพื้นที่ลาด มีภูเขามาก พื้นที่เป็นเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินปนทราย อุณหภูมิของอำเภอแม่वंก คือ อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดเฉลี่ย 20-25 องศาเซลเซียส

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพดินฟ้าอากาศโดยทั่ว ๆ ไป มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,274.30 มิลลิเมตร

ลำน้ำที่สำคัญ

อำเภอแม่वंงก์เป็นอำเภอที่อยู่บนที่ดอน มีแม่น้ำแม่वंงก์ คลองน้ำโจน 1,และคลองน้ำโจน 2 ไหลผ่าน ซึ่งทำให้ราษฎรได้ใช้อุปโภคบริโภค และทำการเกษตร

ทรัพยากรธรรมชาติ

อำเภอแม่वंงก์มีทรัพยากรธรรมชาติ คือ เขาหิน, ป่าไม้, ซึ่งเขาหินใช้ระเบิดย่อยหินทำการก่อสร้างต่างๆ

13.2 วัฒนธรรมคนตรีอำเภอแม่वंงก์

จากการสำรวจวัฒนธรรมคนตรีของอำเภอแม่वंงก์ พบวัฒนธรรมคนตรีหลายๆ ประเภท ดังนี้

วัฒนธรรมคนตรีประเภทแคนวง

จากการสำรวจพบศิลปินและวงคนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมคนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมคนตรี
แคนวง	เลขที่ 72/5 ม. 7 ต.วังข่าน อ.แม่वंงก์ จ.นครสวรรค์	นายสังเวียน เสือทุเรียน

ตารางที่ 13.2.1 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมคนตรี ประเภทแคนวง ของนายสังเวียน เสือทุเรียน

ชื่อ นายสังเวียน นามสกุล เสือทุเรียน อายุ 55 ปี ศิลปินประเภท แคนวง
ที่อยู่ เลขที่ 72/5 หมู่ 7 ตำบลวังข่าน อำเภอแม่वंงก์ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมคนตรีแขนงนี้มาแล้ว 5 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมคนตรีแขนงนี้มาจาก ฝึกเอง

วัฒนธรรมดนตรีประเภทกลองยาว

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
กลองยาว	โรงเรียนบ้านคลองม่วง ต.วังข่าน อ.แม่वंก จ.นครสวรรค์	นางสุจิตรา ไกรศรีวรรณะ

ตารางที่ 13.2.2 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทกลองยาว
ของนางสุจิตรา ไกรศรีวรรณะ

ชื่อ นางสุจิตรา นามสกุล ไกรศรีวรรณะ อายุ 38 ปี ศิลปินประเภท กลองยาว

ที่อยู่ โรงเรียนบ้านคลองม่วง ตำบลวังข่าน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

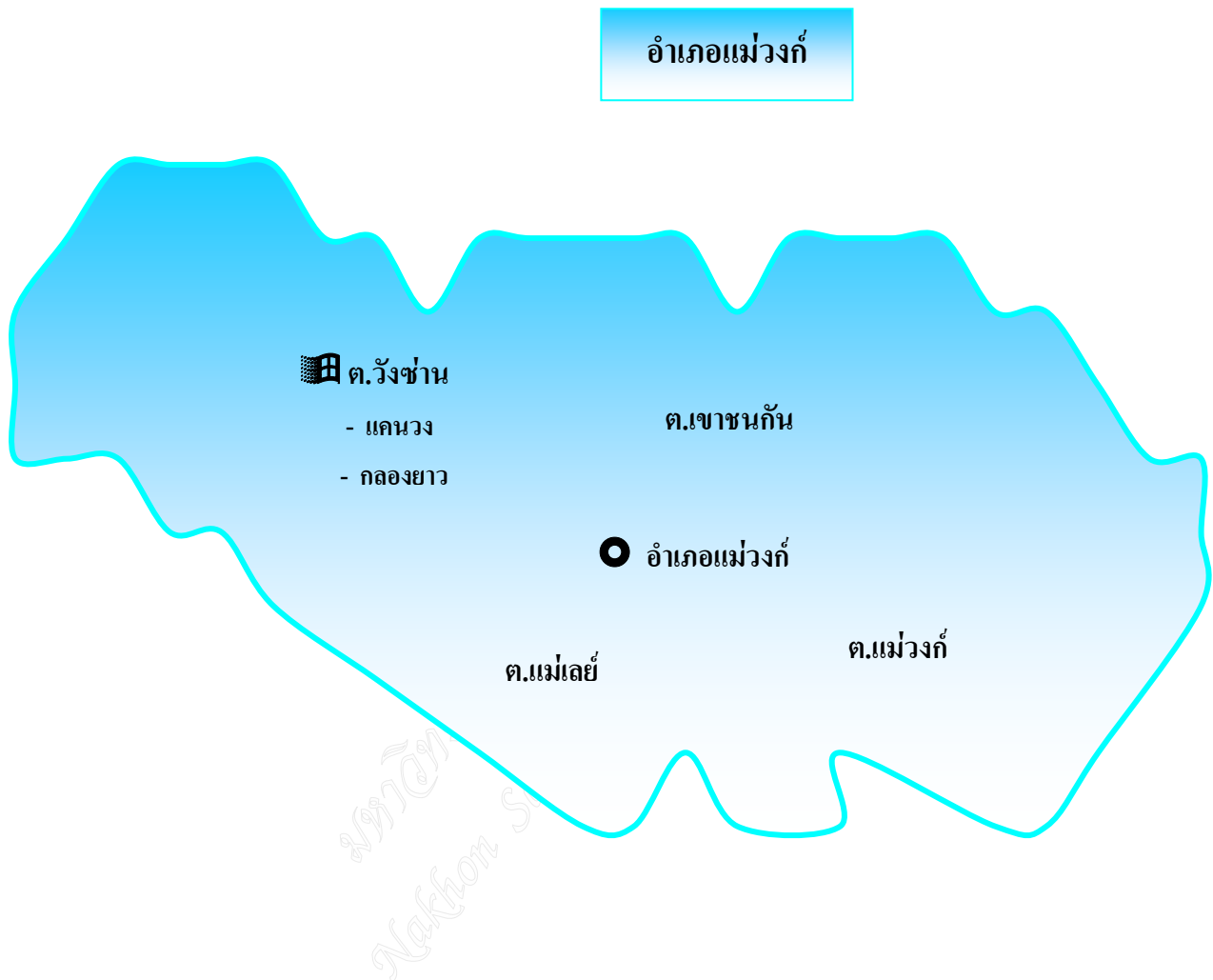
โทรศัพท์ 086-2025557

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 7 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก การไปดูงานของคณะครูท่านหนึ่งที่ชื่นชอบการ
แสดงรำกลองยาวแล้วนำมาถ่ายทอดให้กับนักเรียน

13.3 แผนที่วัฒนธรรมดนตรีอำเภอแม่वंก

จากการสำรวจข้อมูลวัฒนธรรมดนตรีอำเภอแม่वंกสามารถจัดทำแผนที่ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 13.3.1 แสดงแผนที่วัฒนธรรมดนตรี อำเภอแม่वंก